

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษา ปัญหาการบริหารการจ้ดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษานำมาสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารการจ้ดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลใน
เขตจังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารการจ้ดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่มีตำแหน่ง และจำนวนปีในการทำงาน
ที่ต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารการจ้ดเก็บภาษีของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม

สมมติฐานการศึกษา

1. ปัญหาการบริหารการจ้ดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัด
นครพนม อยู่ในระดับปานกลาง
2. บุคลากรที่มีตำแหน่ง และจำนวนปีในการทำงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหา
การบริหารการจ้ดเก็บภาษีขององค์การบริหารในเขตจังหวัดนครพนมแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ หัวหน้าส่วนการคลัง และเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้
ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 172 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าส่วนการคลัง และเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามวิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน่ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 122 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่งและจำนวนปีที่ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับระดับปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ทั้ง 4 ด้าน โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้การทดสอบโดยวิธี t - test (Independent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่างผู้ศึกษาได้เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD

สรุปผล

จากการศึกษา ปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามคือ หัวหน้าส่วนการคลังและเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ตำแหน่งละ 61 คน ส่วนมากมีจำนวนปีที่ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

2. ปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมมีปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการบริหารจัดการ รongลงมา คือ ด้านบุคลากร และด้านวัสดุอุปกรณ์

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่ตำแหน่งและจำนวนปีที่ทำงานแตกต่างกัน พบว่า

3.1 บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมมีปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการ มีปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านวัสดุอุปกรณ์ มีปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ที่มีจำนวนปีที่ทำงานแตกต่างกัน โดยรวมมีปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านการบริหารจัดการ มีปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านบุคลากร มีปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ ควรมีการบรรจุแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ให้เพียงพอกับปริมาณงาน ควรมีการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้เข้ารับการฝึกอบรม ควรเพิ่มงบประมาณสำหรับการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ควรเพิ่มงบประมาณสำหรับการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดทำแผนที่ภาษี ควรจัดหายานพาหนะสำหรับการปฏิบัติงานด้านภาษีโดยตรง ผู้บริหารควรพิจารณาผลการปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม และควรเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาที่พบเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการเงิน โดยเฉพาะการรับเงินภาษีและค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บจากผู้มีทรัพย์สินหรือกระทำการในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานเพื่อให้การบริหารการจัดเก็บภาษีหรือการจัดเก็บรายได้ให้สอดคล้องกับภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ยังคงมีปัญหาในการบริหารการจัดเก็บภาษีที่จะต้องอาศัยผู้บริหารงานที่ยังไม่มีความรู้และความเข้าใจในระบบงานจัดเก็บภาษี บุคลากรผู้ปฏิบัติงานจัดเก็บรายได้ยังไม่เพียงพอกับปริมาณงานจัดเก็บที่มีปริมาณมาก รวมถึงเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ยังไม่มีความสามารถในการปฏิบัติงานจัดเก็บภาษี ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการตั้งงบประมาณในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ยังมีไม่เพียงพอสำหรับการฝึกอบรมและศึกษาดูงานและการดำเนินงานด้านการจัดเก็บภาษีสำหรับเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษี รวมถึงปัญหาที่องค์การบริหารส่วนตำบลขาดการนำระบบแผนที่ภาษีมาใช้ในการจัดเก็บภาษี เนื่องจากการจัดทำแผนที่ภาษีต้องใช้งบประมาณในการจัดจ้างจัดทำระบบแผนที่ภาษีค่อนข้างสูง ผู้บริหารยังไม่ให้ความสำคัญเพราะเห็นว่า ไม่คุ้มค่ากับจำนวนงบประมาณที่จ่ายไปกับภาษีที่สามารถจัดเก็บได้

ผลการศึกษาสอดคล้องกับจุฬาร พิมพะนิตย์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลภู่อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลจากการศึกษา พบว่า ประชากรเป้าหมาย เห็นว่ามีปัญหาของการจัดเก็บรายได้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับดุสิต เสนาพิง (บทคัดย่อ : 2550) ศึกษา ปัญหาการบริหารการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรด้านการคลังเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย มีปัญหาการบริหารการจัดเก็บรายได้อยู่ในระดับปานกลางทั้งโดยรวมและรายด้าน สอดคล้องกับพรศักดิ์ พลภักดี (2550 : 63-64) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาในการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาใน

การบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับ ปณิษฐา รักรธรรม (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ ในเขต อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับ ทศนีย์ พลอยทับทิม (2550 : 53-54) ได้ศึกษาปัญหา การบริการงานการเงินการคลังของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารงานการเงินการคลังของ บุคลากรส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัญหาอยู่ในระดับน้อย ไม่สอดคล้องกับ พูนพิพัฒน์ ปัดดาเฮง (2551 : บทคัดย่อ) ศึกษา การบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของคณะผู้บริหารและพนักงาน องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีต่อการบริหารงานคลัง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับอรุณี ด้วงอำไพ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหา อุปสรรคและความพึงพอใจในการบริหารงานคลัง องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาในการบริหารงานคลังตาม ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ในด้านการบริหารด้านระบบบัญชี ด้านระเบียบการเงิน ด้านภาวะผู้นำ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ด้านการปฏิบัติ หน้าที่ของบุคลากร และด้านระบบการตรวจสอบ อยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 บุคลากรที่มีตำแหน่ง และจำนวนปีในการทำงาน มีความคิดเห็นต่อ ปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม แตกต่างกัน

1. ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ที่มี ตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมมีความมีปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีแตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล ระหว่างหัวหน้าส่วนการคลังและเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้นั้น จะมีเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้เป็นผู้ปฏิบัติงานขั้นต้นทำให้เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้เป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงาน ทำให้ได้รับทราบถึงปัญหาต่างๆ ในการบริหารงาน แต่หัวหน้าส่วนการคลัง เป็นผู้บริหาร การจัดเก็บระดับสูง จึงทำให้ไม่ประสบกับปัญหาในการปฏิบัติงานขั้นต้น เป็นผู้รับการรายงาน จากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเท่านั้น เช่น ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานที่บุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม มีปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีแตกต่าง

กัน พิจารณาได้จากตารางที่ 9 ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงอาจทำให้ตำแหน่งมีปัญหาการบริหารงาน การจัดเก็บภาษีแตกต่างกัน

ผลการศึกษาสอดคล้องกับ พูนพิพัฒน์ ปัตตาเฮง (2551 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของคณะผู้บริหารและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีต่อการบริหารงานคลังมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับการปฏิบัติในแต่ละด้าน ไม่สอดคล้องกับ ดุสิต เสนาเฟิง (บทคัดย่อ : 2550) ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรด้านการคลังฝ่ายการเมืองและฝ่ายข้าราชการเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย มีปัญหาการบริหารการจัดเก็บรายได้ไม่แตกต่างกัน

2. ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ที่มีจำนวนปีที่ทำงานแตกต่างกัน โดยรวมมีความมีปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานของหัวหน้าส่วนการคลังและเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ได้รับรู้รับทราบปัญหาในการบริหารงานการจัดเก็บภาษีในลักษณะเดียวกัน พิจารณาจากค่าเฉลี่ยตามตารางที่ 10 พบว่ามีค่าเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน ถึงแม้จะพบความแตกต่างในด้านบุคลากร แต่เมื่อทำการพิสูจน์ความแตกต่างโดยการเปรียบเทียบรายคู่แล้วพบว่า ไม่มี ความแตกต่างในการบริหารการจัดเก็บภาษีระหว่างหัวหน้าส่วนการคลังกับเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ผลพิสูจน์ตามตารางที่ 13

หากพิจารณาในด้านการบริหารงานอาจเป็นเพราะบริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนมมีโครงสร้างการบริหารงานที่เหมือนกัน ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยตรง เป็นผู้บังคับบัญชา และการบริหารการจัดเก็บภาษีเป็นไปตาม กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับและพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเก็บภาษีตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ ผู้บริหารการจัดเก็บภาษีทุกตำแหน่ง นับตั้งแต่การเริ่มบรรจุแต่งตั้งหรือผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีมาเป็นเวลานานต่างก็ต้องปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและวิธีการจัดเก็บภาษีตามที่กำหนดไว้เหมือนกัน โดยไม่มีการละเว้นนอกจากนี้การบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ยังมีหน่วยงานอื่นที่เข้ามาตรวจสอบและควบคุมการบริหารการจัดเก็บภาษี เช่น สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน จึงทำให้การบริหารการจัดเก็บภาษีต้องดำเนินไปตามระบบและกฎหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของข้อคำถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลทำให้พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล มีปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับ อรุณี ค้วงอำไพ (2551 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบความแตกต่างเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานการตรวจสอบอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลใน เขตจังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาได้กำหนดข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ เพื่อปรับปรุงการบริหารงานด้านต่างๆ ดังนี้

1.1 ด้านบุคลากร

1.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรบรรจุแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ให้เพียงพอกับปริมาณงาน

1.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน

1.2 ด้านงบประมาณ

1.2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งงบประมาณสำหรับการฝึกอบรมและศึกษาดูงานสำหรับเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษี

1.2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรอนุมัติงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินงานด้านการจัดเก็บภาษี

1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์

1.3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรนำระบบแผนที่ภาษีมาใช้ในการจัดเก็บภาษี

1.3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานจัดเก็บภาษี

1.4 ด้านการบริหารจัดการ

1.4.1 ผู้บริหารควรมีความยุติธรรมในการประเมินผลงานของผู้ได้บังคับบัญชา

1.4.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการประเมินผลการจัดเก็บรายได้

อย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนมด้านการบริหารจัดการ

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำแผนที่ภาษีเพื่อนำไปใช้ในการจัดเก็บภาษี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY